

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: A. Negru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

ÎNCHEIERE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean, Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al RM,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Gamar
Veaceslav către Ministerul Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării
dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017,

constată:

La 23 februarie 2017, Gamar Veaceslav s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată către Ministerul Justiției RM, prin care a solicitat constatarea încălcării
dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 04 aprilie 2006, s-a adresat cu cerere de
chemare în judecată în Judecătoria Centru, mun. Chișinău către Coțofană Valentina
și Primăria mun. Chișinău, cu participarea intervenientului accesoriu OCT
Chișinău filiala ÎS „Cadastru”, cu privire la încetarea proprietății comune pe cote
părți prin împărțire.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr.2-55/08 din 13
noiembrie 2008, s-a hotărât admiterea acțiunii, divizarea între coproprietari a
terenului cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de XXXX ha, amplasat în
str. XXXX, atribuind în proprietate privată lui Gamar Veaceslav - lotul de pământ
cu suprafața de XXXX ha, în hotarele indicate în anexa nr. 2 la raportul de
expertiză geodezică cadastrală din 20.05.2008, efectuată de „Geinfosistem” SRL,
pârâtei Coțofană Valentina - lotul de pământ cu suprafața de XXXX, în hotarele
indicate în anexa nr. 2 la raportul de expertiză geodezică cadastrală din 20.05.2008,
efectuată de „Geinfosistem” SRL, XXXX - lotul de pământ cu suprafața de
XXXX, în hotarele indicate în anexa nr. 2 la raportul de expertiză geodezică
cadastrală din 20.05.2008, efectuată de „Geinfosistem” SRL.

Nefiind de acord cu hotărârea dată, Coțofană Valentina a depus cerere de apel
la Curtea de Apel Chișinău, unde prin decizia din 10.06.2009 nr.2a-1580/2009
apelul declarat de Coțofană Valentina a fost respins ca neîntemeiat și menținută

hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 13.11.2008.

La emiterea hotărârii nr.2-55/08 din 13.11.2008, instanța de fond a omis să se expună asupra unor cerințe și Gamar Veaceslav s-a adresat cu o cerere, la 20.04.2010, Judecătoriai Centru, mun. Chișinău privind eliberarea unei hotărâri suplimentare, unde prin hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău nr. 2-55/08 din 04.05.2010 s-a hotărât: a partaja între coproprietari construcțiile amplasate în str. XXXX, atribuind în proprietate privată reclamantului Gamar Veaceslav 1,0 cotă parte din construcția lit. A număr cadastral XXXX, amplasată în XXXX, pâratei Coțofană Valentina 1,0 cotă parte din construcția lit. B număr cadastral XXXX, amplasată în str. XXXX.

Împotriva hotărârilor instanței de fond, Coțofana Valentina a depus cerere de apel, prin care a solicitat anularea hotărârilor Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 04.05.2010 și din 13.11.2008, care a fost respins în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 20.06.2009.

Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 20.06.2009 nr.2a-1580/2009, Coțofană Valentina, la 23.03.2008, a declarat recurs la Curtea Supremă de Justiție, unde prin decizia nr.2ra-219/11 a fost admis recursul declarat de Valentina Coțofană și casată decizia Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2009, hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2008 și hotărârea suplimentară din 04 mai 2010.

Prin încheierea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 10.05.2011, a fost primită spre examinare la rejudecare cererea de chemare în judecată înaintată de Gamar Veaceslav către Coțofană Valentina și Primăria mun. Chișinău, intervenientul accesoriu OCT Chișinău filiala ÎS „Cadastru”, privind partajarea bunurilor imobile prin separare.

Gamar Veaceslav a înaintat un demers către ÎS „Cadastru”, prin care a solicitat executarea deciziei Curții Supreme de Justiție, care a fost respins din motivul lipsei unei încheieri de judecată. Astfel, la demersul lui Gamar Veaceslav, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, prin încheierea nr.2-65/14 din 15.05.2014, a dispus întoarcerea executării hotărârii Judecătoriai Centru, mun. Chișinău nr. 2-55/08 din 13.11.2008 și hotărârii suplimentare nr. 2-55/08 din 04 mai 2010, cu repunerea părților la poziția inițială.

În continuare, reclamantul a mai menționat că a înaintat cerere de completare a încheierii din 15.05.2014, unde prin încheierea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 20.02.2015 s-a admis demersul lui Gamar Veaceslav, dispusă executarea încheierii din 15 mai 2014 în sarcina Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filiala nr. 1, ÎS „Cadastru”.

Tergiversarea examinării cauzei date de către instanțele judecătorești din momentul depunerii cererii în instanța de fond a constituit 8 ani și 10 luni, iar din motivul tergiversării examinării cauzei în instanțele judecătorești într-un termen rezonabil a suportat un prejudiciu moral și i-a fost îngrădit dreptul de proprietate asupra terenului aferent casei de locuit, garantat de legislația în vigoare.

Dânsul a solicitat odată sau de două ori amânarea procesului, însă aceste amânări făcute sunt întemeiate și ne semnificative în comparație cu amânările făcute de alți participanți la proces. De asemenea, principalul factor important care

a creat tergiversarea examinării cauzelor a fost din partea instanțelor judecătorești. În așa mod, cauzele tergiversării nu numai că nu-i pot fi imputate reclamantului, dar în marea majoritate covârșitoare sunt imputabile altor persoane și organe.

Durata încălcării a fost foarte mare - 8 ani și 10 luni. Cauza civilă nu era atât de complicată încât să fie necesară o examinare așa de îndelungată, însă avea o importanță foarte mare pentru el, deoarece i s-au încălcat dreptul la proprietate privată și dreptul de a avea un trai decent la viață, prevăzut de art. 46 din Constituția RM.

În toată perioada examinării cauzei menționate, dânsul a participat în toate ședințele de judecată, a prezentat probele în cel mai scurt timp, iar reprezentantul pârâtei Pruteanu Lilian nu s-a prezentat în ședințele de judecată ale instanței de fond, cât și în cele a instanței de apel. La Curtea Supremă de Justiție a fost prezent doar la o ședință de judecată. Acest fapt i-a cauzat un stres de o incertitudine continuă de insecuritate, din care motiv până în prezent nu poate să-și organizeze un plan de reconstrucție a casei de locuit și nu știe când se va finaliza examinarea cauzei civile, deoarece și în prezent continuă examinarea acestei cauze civile în Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Circumstanțele date îi creează mari probleme în familie, cu soția, pentru că are la întreținere o fiică de 1 an și 6 luni și nu are condiții umane de trai, dat fiind faptul că imobilul este edificat în anul 1934, și nu are condiții elementare de încălzire autonomă în timp de iarnă.

Astfel, reclamantul a solicitat constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile pornite la cererea lui Gamar Veaceslav către Coțofană Valentina și Primăria mun. Chișinău, cu participarea intervenientului accesoriu OCT Chișinău filiala ÎS „Cadastru”, despre încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire, încasarea în beneficiul lui Gamar Veaceslav de la bugetul de stat a prejudiciului moral suportat în urma încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil în mărime a câte 50000 de lei fiecăruia, încasarea în beneficiul lui Gamar Veaceslav de la bugetul de stat a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 iunie 2017, cererea de chemare în judecată depusă de Gamar Veaceslav, a fost admisă parțial, s-a constatat încălcarea dreptului lui Gamar Veaceslav la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile inițiate la cererea de chemare în judecată a lui Gamar Veaceslav către Coțofană Valentina și Primăria mun. Chișinău (or. Codru) privind divizarea în natură a lotului de teren, manifestată prin examinarea cauzei respective, în perioada 04 aprilie 2006 și până în prezent.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Gamar Veaceslav, suma de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a pricinii civile, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, hotărârea primei instanțe a fost modificată suma încasată în mărime de 10000 lei a majorată până la 20000 de lei. În rest hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 iunie 2017 a fost menținută.

La 09.02.2018, Ministerul Justiției al RM a declarat decurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, cu titlu principal casarea deciziei instanței de apel, cu titlu secundar modificarea deciziei enunțate, în sensul diminuării sumei acordate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 05 ianuarie 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 184), iar date despre recepționarea deciziei instanței de apel din 05 decembrie 2017 la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile

trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nina Vascan